

Autor: Ewa Obara-Grączewska

Temat: Wielka woda '97, czyli powódź tysiąclecia we Wrocławiu

Zajęcia można przeprowadzić w klasie pierwszej szkoły ponadpodstawowej na lekcji historii, wiedza o społeczeństwie lub godzinie wychowawczej w oparciu o materiały Centrum Historii Zajezdnia.

Liczba uczniów: klasa

Czas trwania lekcji: 2 x 45 minut

Cel lekcji

- poznanie historii kataklizmu wielkiej powodzi we Wrocławiu,
- zapoznanie się ze zniszczonymi przez powódź miejscami i ludzkimi tragediami (życie ludzi odciętych od mediów, jedzenia, transportu),
- uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi (idea pomocy i wspólna, bezinteresowna praca),
- realizacja treści podstawy programowej (kształcenie umiejętności pracy z różnorodnymi źródłami: prasa, telewizja, fotografia, teksty; analizowania materiałów źródłowych, planowania własnej wypowiedzi),
- umiejscowienia wydarzeń w czasie na zasadzie skojarzeń i budowania pełniejszego obrazu historii,
- budowanie poczucia związków z kulturą Wrocławia i jego historią,

– wspomaganie rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych (kompetencje informatyczne, umiejętność porozumiewania się w języku ojczystym, kompetencje społeczne i obywatelskie, inicjatywność i przedsiębiorczość, świadomość i ekspresja kulturalna).

Materiały dydaktyczne

- rzutnik, film, zdjęcia i inne materiały dostępne na stronie Ośrodka Pamięć i Przyszłość,
- cytaty z publikacji internetowej *Wspomnienia wrocławian. Powódź 1997*.

Przed lekcją – przygotowanie do zajęć

Prosimy uczniów, aby przeprowadzili krótki wywiad z rodzicami, dziadkami, sąsiadami – co pamiętają z wydarzeń lata 1997 roku? Być może wspierali ratowanie Wrocławia przed powodzią lub mają dokumentację i pamiątki w rodzinnych archiwach?

Przebieg lekcji

1) Prezentacja filmu (czas do 10 min.) – kolaż archiwalnych kadrów, wypowiedzi i nagrań dokumentacyjnych (film Ośrodka Pamięć i Przyszłość). Uwagi, spostrzeżenia uczniów po obejrzeniu materiału.

<https://www.youtube.com/watch?v=sOI5z3Lm4X0>

2) Wprowadzenie, nakreślenie sytuacji zarówno politycznej i społecznej, jak i artystycznej w 1997 roku – zbudowanie obrazu czasów. Uczniowie mają do dyspozycji kolorowe kartki z wypisanymi zdarzeniami i zjawiskami, porządkują je według wybranych przez siebie kryteriów, komentują (np. które z nich mają kontynuację).

(Koniec lat 90., prezydent Wrocławia – Bogdan Zdrojewski, ciepłe lato, 5. edycja Woodstocku, pierwsze wydanie „Pulsu Biznesu”, VI pielgrzymka Jana Pawła II do Polski, zniesienie kary śmierci w Polsce, pierwszy odcinek *Klanu* i *Jaka to melodia?*, premiera filmu *Kiler*, *Sara* i *Szczęśliwego Nowego Jorku*, Jerzy Buzek został premierem Polski, prezydent Aleksander Kwaśniewski podpisał tekst Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, poinformowanie świata o pierwszym sklonowanym stworzeniu – owcy Dolly, 69. gala wręczenia Oscarów (najlepszy film – *Angielski pacjent*), utworzono Państwo Związkowe Rosji i Białorusi, pierwszy pogrzeb w kosmosie, mikroprocesor Pentium II, pokój między Rosją i Czechenią, 700 dzieci trafiło do szpitala po obejrzeniu odcinka animowanej bajki o Pokemonach, umarła Agnieszka Osiecka, premiera *Titanica*).

3) Uczniowie otrzymują po krótkim cytacie – wypowiedzi mieszkańców Wrocławia o powodzi tysiąclecia. Cytaty: <https://issuu.com/magorzatagraczewska/docs/wspomnienia>

Czytają je kolejno. Podczas rozmowy mają zwrócić uwagę na:

- odmienne podejście dzieci i dorosłych,
- relacje sąsiedzkie,
- wspólną odpowiedzialność,
- empatię i wzruszenie relacjonujących.

4) Jak bardzo ucierpiał Wrocław podczas powodzi?

- Czy któryś z uczniów mieszka na terenach najbardziej doświadczonych przez żywioł?
- Pokazanie archiwalnych zdjęć ze zbiorów Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” (<http://archiwum.zajezdnia.org/indexpro.php>, wyszukiwane hasło: powódź).

Przytoczenie cytatów odnośnie braku prądu, mediów, jedzenia i pomocy sąsiedzkiej.

Powódź w liczbach

- 40 proc. miasta zostało zalane;
- w Polsce ogółem zginęło tragicznie na skutek powodzi 56 osób;
- szkody szacowane na 3,5 miliarda dolarów;
- 20 tysięcy osób ratujących miasto.

Pytania do uczniów

- Czy współcześnie zmieniłaby się reakcja ludzi na podobną tragedię?
- Czy technologia mogłaby pomóc, czy by zawiodła i jeszcze bardziej sparaliżowała miasto?
- Które przede wszystkim miejsca chcieliby chronić uczniowie?

5) Obejrzenie/odsłuchanie relacji z zasobów Ośrodka Pamięć i Przyszłość (czas ok. 15 minut).

Nawiązanie do pomnika Powodzianki Stanisława Wysockiego.

<http://archiwum.zajezdnia.org/indexpro.php> (wyszukiwane hasło: powódź).

Analiza rzeźby; poszukiwanie informacji na stronie Centrum Historii Zajezdnia i innych stronach internetowych.

6) Podsumowanie i refleksje uczniów: Dokończ zdanie: *Pomnik Powodzianki to trwały ślad...*

7) Ewaluacja:

Ratowanie ulubionej książki nauczyciela lub dziennika (jeśli jest w wersji papierowej).

Uczniowie przekazują sobie z ręki do ręki książkę/dziennik lekcyjny, nawiązując do ratowania zbiorów bibliotecznych w trakcie powodzi. Osoba trzymająca dziennik dzieli się informacją – faktem lub własną refleksją dotyczącą wydarzeń lata 1997 roku.

Proponowana praca domowa

Tablica ogłoszeń

W czym byłbyś w stanie pomóc swoim bliskim, sąsiadom, mieszkańcom Wrocławia w razie prawdziwych tarapatów? Pomyśl, jak twoje zainteresowania, umiejętności, warunki życia mogłyby pomóc innym ludziom.

Spisane ogłoszenia wyeksponowane zostaną na szkolnej tablicy.